

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA
HNS**

Tel: 4569 536

Fax: 4569 473

e-mail: klubhns@sabor.hr

Zagreb, 11. listopada 2006.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske, članka 129. Poslovnika Hrvatskog sabora, Klub zastupnika HNS podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu.

U postupku donošenja Zakona potrebna objašnjenja i obrazloženja na sjednicama Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela davati će zastupnici Vesna Pusić, Dragutin Lesar, Jozo Radoš i Zlatko Koračević.

Predsjednik

Dragutin Lesar

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UDŽBENICIMA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Početak školske godine na hrvatske je ulice donio već viđene prizore i dobro poznate probleme – kilometarski redovi pred knjižarama, nedostatna količina određenih udžbenika, nejasnoće oko udžbenika koje su profesori preporučili a samim time i razlika u provođenju nastave i opsegu gradiva. Ove godine su neke jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odlučile financirati udžbenike za svoje osnovnoškolce, na način da snose troškove udžbenika koje ustupaju učenicima na početku školske godine. Učenici su obvezni čuvati udžbenike te ih vratiti školi na kraju školske godine. Na taj način eliminira se čekanje u beskonačnim redovima, jer udžbenici čekaju učenike na školskim klupama po dolasku u školu. U isto vrijeme učenici stječu osnove odgovornosti i obaveze. Jednako tako roditelji se oslobađaju tereta financiranja udžbenika, što će posebno koristiti obiteljima s dvoje ili više djece školskog uzrasta. Na ovaj način, također, će se destimulirati konstantno izdavanje novih udžbenika što je još uvijek česta praksa.

Stupanjem ovog zakona na snagu financiranje i distribucija udžbenika pada na teret države i obuhvaća sve učenike u Republici Hrvatskoj, kojih je nešto manje 600.000. Sredstva za financiranje ovog Zakona nisu mala ali ističemo da je gro sredstava potrebno uložiti u prvoj godini provedbe, dok bi se u narednim godinama visina sredstava planirala u državnom proračunu ovisno o broju novih učenika, uništenih i oštećenih udžbenika kao i onih novo-prihvaćenih te uvrštenih u katalog udžbenika. Ovim Zakonom izravno se pozitivno utječe na standard građana, obrazovanje i obrazovni sustav te populacijsku politiku, koja je navodno prioritet ove Vlade.

Odredbom o uporabi odabranog udžbenika najmanje četiri godine postići će se nekoliko dodatnih prednosti kao što je izbjegavanje dugotrajnog, zahtjevnog i skupog postupka svakogodišnjih natječaja, viša kvaliteta nastave radi izbjegavanja prečeste promjene udžbenika, mirniji rad nastavnika, koji neće ići nauštrb kvalitete rada i konačno kvalitetniji udžbenici jer će za izradu novog udžbenika biti na raspolaganju četiri, a ne samo jedna godina.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona u proračunu Republike Hrvatske trebala bi se osigurati sredstva u visini od oko 500.000.000 kuna, za prvu godinu primjene a u svakoj narednoj godini oko 10% tog iznosa.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UDŽBENICIMA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU

Članak 1.

U Zakonu o udžbenicima za osnovnu i srednju školu («Narodne novine» 36/06.) dodaje se Članak 4.a. koji glasi:

«Članak 4.a

Republika Hrvatska financira izdavanje udžbenika i organizira njihovu distribuciju.

Udžbenici su vlasništvo Republike Hrvatske.

Na početku školske godine učenici dobivaju udžbenike na korištenje i obvezni su ih vratiti istekom te školske godine.

U slučaju gubitka, uništenja ili oštećenja udžbenika nastale troškove snosi učenik kojem je udžbenik povjeren na korištenje.

Način distribucije i prihvata udžbenika uređuje se pravilnikom koji donosi ministar.»

Članak 2.

U Članku 14. dodaje se stavak 3. koji glasi:

«(3) Iz objavljenog popisa odobrenih udžbenika, učiteljsko, odnosno nastavničko vijeće škole, na prijedlog učitelja, odnosno nastavnika koji izvode nastavu iz predmeta za koji je udžbenik odobren, izabire udžbenik koji će u školi biti u uporabi četiri školske godine. Izabrani udžbenik škola može mijenjati samo u slučajevima propisanim Zakonom.»

Dotadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5.

Članak 3.

U Članku 15. stavku 1. i 2. riječi:«do tri» zamjenjuju se riječima: «do dva».

Članak 4.

Ovaj Zakon objavit će se u "Narodnim novinama", a stupa na snagu 1. siječnja 2007. godine.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovim člankom propisuje se obveza financiranja tiskanja udžbenika kao i organizacija njihove distribucije. Udžbenici postaju vlasništvo Republike Hrvatske i daju se učenicima na korištenje tijekom školske godine.

Članak 2.

Na ovaj način propisuje se četverogodišnja uporaba odabranih udžbenika čime se smanjuje prostor za eventualne manipulacije, te se usklađuje školski plan i nastavni standard.

Članak 3.

Smanjuje se maksimalni broj udžbenika koji se mogu uvrstiti u katalog udžbenika Ministarstva sa tri na dva.

Članak 4.

Ovim člankom određuje se stupanje na snagu zakona.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU**III. IZBOR UDŽBENIKA U ŠKOLAMA****Članak 14.**

- (1) Ministarstvo svake godine do 31. ožujka objavljuje popis odobrenih udžbenika koji mogu biti u uporabi u sljedećoj školskoj godini.
- (2) Popis udžbenika iz stavka 1. ovoga članka sadrži podatke o:
 - naslovu i podnaslovu udžbenika i rednom broju izdanja,
 - nakladniku,
 - autoru udžbenika,
 - nastavnom predmetu i programu za koji je udžbenik odobren,
 - vrsti škole i razredu za koji je udžbenik odobren,
 - maloprodajnoj cijeni koju nakladnik dostavlja ministarstvu do 15. ožujka.
- (3) Iz objavljenog popisa odobrenih udžbenika, udžbenik koji će biti u uporabi u razrednom odjelu u kojemu izvodi nastavu izabire učitelj, odnosno nastavnik.
- (4) O izboru iz stavka 3. ovoga članka škola obavještava Ministarstvo do 15. svibnja.

Članak 15.

- (1) U katalog udžbenika Ministarstvo uvrštava do tri udžbenika za pojedini nastavni predmet koje su učitelji, odnosno nastavnici izabrali u najvećim postocima, ali ne manjim od 10%.
- (2) Osim udžbenika iz stavka 1. ovoga članka, za pojedini nastavni predmet Ministarstvo može u katalog udžbenika uvrstiti do tri udžbenika koji su prvi put odobreni za uporabu, a koji su izabrani u najvećim postocima među novoodobrenim udžbenicima.
- (3) Udžbenici odobreni na način iz stavka 2. ovoga članka, nakon uporabe od dvije školske godine, izabiru se na način iz stavka 1. ovoga članka.
- (4) Udžbenici odobreni na način iz stavka 2. ovoga članka koji ne budu uvršteni u katalog udžbenika u skladu sa stavkom 3. ovoga članka neće biti uvršteni u katalog udžbenika sljedeće dvije godine.
- (5) Katalog udžbenika Ministarstvo objavljuje do 31. svibnja.
- (6) O popisu udžbenika koji će biti u uporabi u školi sljedeće školske godine, škola obavještava Ministarstvo, učenike i njihove roditelje do 30. lipnja.